

Attila 75 jaar deel 1

We gaan terug in de tijd, naar het begin van de vorige eeuw. Het dorp Houten bestaat uit Het Plein met daar omheen een aantal huizen. Buiten het dorp liggen de boerderijen. Houten is agrarisch, er wordt veel fruitteelt bedreven. Daarom wordt Houten ook wel "De parel van de

Kromme Rijn" genoemd. De bevolking van Houten bestaat uit katholieken, protestanten en mensen die geen geloof belijden. We leven in een wereld waarin iedere groep op basis van zijn eigen geloof alles zelf regelt en beoefent. De maatschappij is, zoals je dat noemt verzuild. Er is een katholieke school, een protestants-christelijke en een openbare school.

Richten we ons op de katholieke zuil, want daaruit is Attila voortgekomen. De katholieken zijn in de jaren dertig ervan overtuigd dat ze het ware geloof hebben. Wie zich stipt aan de voorschriften van de kerk houdt komt na de dood in de hemel. Er ontstaat een periode waar nagenoeg alles op rooms-katholieke basis geregeld en beoefend wordt. Als katholiek ga je naar een katholieke school, luister je naar de katholieke radio omroep, lees je een katholieke krant, stem je op een katholieke volkspartij, de KVP, reis je met een katholieke reisorganisatie.

De pastoor staat aan het hoofd van de rooms-katholieke gemeenschap, de parochie en wordt geassisteerd door een kapelaan. De pastoor is dus de centrale figuur in de parochie en staat in hoog aanzien. Zijn woord is wet, zeker in een kleine parochie zoals Houten.

Als je aan sport wilt doen ga je naar een vereniging op katholieke grondslag. Maar die zijn er nog niet. Daarom wordt in 1933 de R.K Houtense Voetbalvereniging, H.V.V. opgericht, het latere SV.Houten.

uitgebreid met 11 jongens, de aspiranten.

De contributie bedraagt 10 cent per week voor leden van 15 jaar en ouder, 5 cent voor leden van 10 tot 15 jaar en drie cent voor leden beneden de 10 jaar.

Op vrijdag 6 september wordt een voorlopig bestuur gekozen. Voorzitter wordt de heer Kocken. De heer van de Sanden wordt secretaris en de heer van de Wielen de penningmeester.

Het bestuur gaat zich daarna officieel voorstellen aan pastoor Alfrink en vraagt hem het adviseurschap van de vereniging op zich te nemen. De pastoor spreekt de wens uit dat het bestuur verstandig te werk zal gaan en hem alleen in bijzondere gevallen te raadplegen.

Op de algemene ledenvergadering van 13
wordt besloten om de vereniging "R.K. Gym.
la" te noemen.

Veel later zal de rooms-katholieke grondslag worden verlaten. Men vindt dan dat verenigingen voor sport en spel niet meer op godsdienstige grondslag gebaseerd moet zijn. De naam " Attila" wordt ook veranderd in Attila".

De uitlag v. d. Weerdij is als volgt:
 Naam: Punt:
 4. Alk. hobosom 35 1/2
 4. Hobosel 35 1/4
 4. La. London 34
 W. La. Wicelen 33 3/4
 B. Hongarijs 33 1/4
 Th. Kiekenwadh 33
 C. v. F. Looyen 32 3/4
 F. Hoelen 32 1/2
 H. Vernooy 32
 Tom Hoelen

Houten.

Attila. — De Gymnastiekvereniging Attila te Houten vierde gisteren haar één-jarig bestaan door het houden van een onderlinge wedstrijd in de R. K. Gymnastiekzaal. De belangstelling was bijzonder groot, zelfs van de omliggende plaatsen waren er velen toegestroomd om het werk van de jonge turners te zien. De heer T. Kokken opende de bijeenkomst met een kort woord van welkom tot de aanwezigen, waaronder wij o.a. opmerkten Pastoor Alfrink en kapelaan Maathuis. Het spontane applaus van het publiek na het verrichten van de verschillende oefeningen was wel een bewijs, dat hier goed werk werd geleverd. De leiding was toevertrouwd aan den heer G. van der Sanden, terwijl een deskundige uit Culemborg, een lid van „Olympia” was uitgenoodigd om een puntenlijst op te maken van de deelnemers. Door den heer B. Vernooij werd voor het muzikale gedeelte gezorgd. Aan het einde sprak de heer Kokke een kort woord van dank.

Atilla haalt met de onderlinge wedstrijd voor het eerst de pers.

" door dit eenvoudig krantenbericht werd de naam van de jeugdige Vereeniging naar buiten gedragen en werd zij in bredere kring bekend ",

Aldus voorzitter Kocken in de notulen van februari 1937.

Op de jaarvergadering van 21 maart **1937** wordt er **een vast bestuur** gekozen bestaande uit voorzitter de heer B. Jongerius, secretaris de heer G. van de Sanden, penningmeester de heer W. van de Wielen, commissarissen de heren H van de Sanden, Joh Sturkenboom en T. Kocken. Er wordt in deze

dagen een nieuwe geestelijk adviseur voor de vereniging benoemd, de weledele heer kapelaan Maathuis.

Hoogtepunten In **1938** zijn: de deelname aan de bondswedstrijden van de A.G.B. te Arnhem. De aanschaf van een paardtoestel ter waarde van honderd zesendertig gulden, waarvoor een lening van vijftig gulden gesloten moest worden. En de aanschaf van een vlag, waarvan de piek wordt aangeboden door pastoor Verhoef. De pastoor wordt meteen tot erevoorzitter van de vereniging uitgeroepen.

ATTILLA-UITVOERING

Zondagavond was de gymnastiekzaal der R.K. school weder geheel gevuld met een groote schare belangstellenden die wilden genieten van de demonstraties en uitvoering van de R.K. Gymnastiek-vereeniging „Attila”. Nadat de gymnasten keurig op het podium stonden opgesteld en de nieuwe vereenigingsvlag was ontplooid, was het voor den Wel-
eerw. heer Adviseur Kapelaan J. G. Maathuis bij zooveel belangstelling een vreugde dezen avond te mogen inleiden. Spreker huldigde verder den leider G. van der Sanden als de groote stuwkracht van deze vereeniging, memoreerde nog even de mooie successen op den Bondsdag te Arnhem behaald en stelde den prettigen geest en gezellige bijeenkomsten ten voorbeeld. Met de financiën zijn er wel eens moeilijkheden geweest, die echter door de vrijgevigheid van meerdere parochianen konden worden opgelost en waardoor de vereeniging de benoodigde werktuigen kon aanschaffen.

In verband hiermede dankte spreker nog een onge-
noemden persoon voor de zeer belangrijke bijdrage voor het nieuwe vaandel. Waar naast de gymnastiekvereeniging ook de tooneelvereeniging E.M.M. dezen avond nog hare medewerking zal verleenen, eindigde spreker met den wensch, dat de beide vereenigingen hun beste beentje zullen voorzetten. Hierna werd met het afwerken van het gymnastiek programma een aanvang gemaakt en werden de verschillende oefeningen zoowel door de groote als adspiranten-leden in het algemeen heel keurig afgewerkt, vooral verschillende brug- en rekoefeningen door de senioren vielen bijzonder te waardeeren en veroorzaakten zelfs af en toe een ietwat nerveuze spanning!

Na het gymnastiekprogramma verscheen de Zeer-
eerw. heer Pastoor J. M. Verhoef op het podium, „niet om aan de brug, doch over de brug te komen” en zijn volle tevredenheid over de prestaties van Attila uit te spreken, die op alle aanwezigen een zeer goeden indruk hebben gemaakt. Spreker verheugde zich over het bestaan van deze bloeiende gymnastiekvereeniging, waarmede spreker ook de ouders wilde gelukwensen. De gymnastiek noemde spreker als uiting van lichaamskracht en oefening van den geest een mooie sport, die verschillende karakterdeugden als zelfbeheersing en zelfbewustzijn, doch geen zelfoverschatting kweekt. Spreker was ook verheugd, dat dezen avond onder „eigen vlag” voor het voetlicht werd getreden en hoopte dat dit nieuwe vaandel steeds een symbool zal zijn van onderlinge eenheid en aller trouw en dat alle

leden bij elke gelegenheid den goeden naam en reputatie van Attila zullen hooghouden en eindigde met den wensch dat nog vele lauweren aan de banier mogen bevestigd worden.

In de nu volgende pauze werd allereerst nog de verloting gehouden en kregen door een 20-tal fraaie prijzen evenzo vele gelukkige winnaars nog een extra prettige herinnering aan deze goedgeslaagde ontspanningsavond.

Tot slot werd door de R.K. Tooneelvereeniging E.M.M. nog een klucht „Cocaïne” vertolkt, waarvan door het publiek blijkbaar bijzonder werd genoten.

Op zondag 29 januari 1939 wordt tijdens de jaarlijkse uitvoering in de gymnastiekzaal van de R.K. school de vereenigingsvlag ontplooid op een podium waar de gymnasten zijn opgesteld. Voor de vlag de geestelijk adviseur, kapelaan Maathuis

In **1939** vinden de bondswedstrijden in Culemborg plaats.

" Daar ze dit jaar in Culemborg werden gehouden en dus dichtbij, konden we het wel per fiets af ",

schrijft secretaris Sturkenboom in het jaarverslag.

Verder neemt Attila deel aan een sportdag in Utrecht R.K. sportverenigingen.

Op 15 augustus is de jaarlijkse sportdag op het terrein van HVV en op 20 januari de jaarlijkse grote uitvoering, die dit jaar voor het eerst in de zaal bij Ossendrijver wordt gehouden.

In **1940** worden de kringwedstrijden in Houten gehouden voor een tiental verenigingen.

" Nadat des voormiddags de wedstrijden, ondanks het niet al te gunstige weer, vlot waren verlopen werd een gezamenlijke turnmis bijgewoond. Na den middag werd een aftocht van de deelnemende verenigingen gehouden waaraan prijzen waren verbonden voor de mooiste groep."

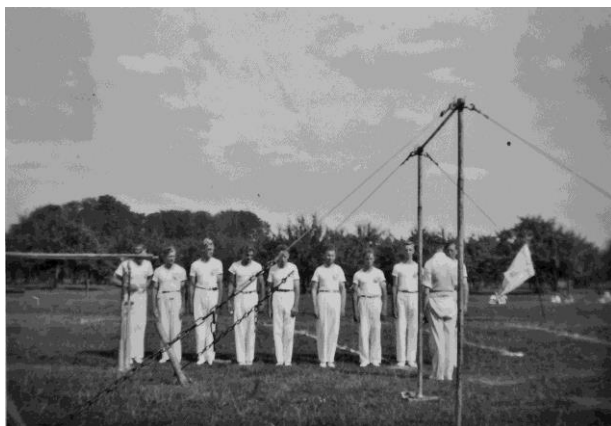
Naast gymmen en turnen maken ook marswedstrijden deel uit van het jaarprogramma. Hier loopt Attila op het eigen dorp, maar men ging ook naar IJsselstein of Culemborg

In het jaarverslag van februari **1941** staat

".... En beginnen we aan een nieuw jaar dat wellicht nog zwaarder kan worden dan de afgelopen jaren door de omstandigheden waarin ons land verkeert"

Hiermee wordt gerefereerd aan de tweede wereld oorlog waarin Nederland betrokken raakt. In de jaren **1942- '43- '44** ***"...is onze vereniging ondergedoken...."*** Zo staat er in het notulenboek.

Attila 75 jaar deel twee

Na de oorlog wordt geprobeerd de draad weer op te pakken. Dat het niet makkelijk gaat blijkt uit de jaarverslagen van die tijd. Er is twee keer sprake van een heroprichtingvergadering. Bovendien raakt de vereniging zijn gymzaal kwijt. Die wordt omgebouwd tot twee leslokalen als gevolg van de groei van het aantal leerlingen van de RK. school. Wat moet een gymnastiekvereniging nu zonder gymzaal? Er wordt uitgeweken

naar een andere oefenruimte. Die wordt gevonden in de zaal achter café Ossendrijver, nu "De Roskam" geheten. Dat er geïmproviseerd moet worden laat zich raden. De zaal is een boerendeel met houten vloer die gebruikt wordt voor feesten en partijen en toneel, maar eigenlijk niet geschikt is voor turnoefeningen. Het plafond is te laag voor de ring- en rekstok oefeningen. Daarom wordt een luik in de zolder gemaakt. Zo wordt er weer geturnd en worden er weer uitvoeringen gegeven met publiek. Het komt regelmatig voor dat de gym niet door kan gaan, omdat er een feest, bruiloft of iets anders gevierd moet worden bij Ossendrijver.

's Zomers wordt er geoefend bij W. Sturkenboom, alias Willem de Zwijger, op de Wetering. Hij stelt een stuk grasland beschikbaar om te oefenen bij mooi weer. Bij regen wordt er in het achterhuis geoefend. In de winter wordt er weer gegymd bij Ossendrijver in de zaal, want daar staat een kachel. Veel wedstrijden worden gehouden op het voetbalveld in de open lucht, daar waar nu de Vlierweg is, ter hoogte van de Clausstraat.

Het zijn zware tijden voor Attila, ook nog omdat voorzitter Co Sturkenboom naar Nederlands Indië moet als militair. Maar mede dankzij de enorme inzet van Jan van Impelen, die in 1949, na tien jaar secretaris geweest te zijn Co opvolgt als voorzitter, gaat het stil aan beter met de club. Hij heeft in die moeilijke periode de vereniging weer van de grond gekregen. Er komt een dames afdeling, zeer tegen de wil in van de toenmalige pastoor.

Bep Schols, het oudste vrouwelijk lid van Attila, herinnert zich dat nog goed. Ze schrijft:

"Tijdens de oprichtingsvergadering was er wat "tumult" want bij het uniform hoorden lange zwarte kousen. Zover is het echter niet gekomen. Het werd een gewoon wit pakje met witte sokken en gymschoenen. Op de eerste les gymde een van de dames op "pumps", maar die had het na een keer wel gezien. De eerste leider was Piet Schols. Een obstakel konden we niet bestrijden. Als je als meisje ging trouwen, dan was het afgelopen met de pret. Het was of trouwen of gymnastiek."

In het jaarverslag van 1949 staat dat er wordt besloten om mars en vaandelwedstrijden te gaan houden. " Daar onze vereniging in het bezit is van een trom, werd deze voor de dag gehaald en aan J v Rossum die zich met W. v. Oostrom beschikbaar stellen als tromslagers, mede gegeven ".

Lenigheid bij Atilla

HOUTEN. — De R.K. Gymnastiekvereniging Atilla gaf Zaterdag- en Zondagavond haar jaarlijkse zaaluitvoering, die naar hetgeen vooral Zondagavond werd gepresteerd, buitengewoon geslaagd mag heten. Nadat ongeveer 200 leden met „slaande trom” de zaal waren binnengemarcheerd, wat direct al een goede manifestatie was, sprak de voorzitter van Atilla, de heer J. C. van Impelen allereerst een kort openingswoord. Vervolgens werd met de afwerking van een heel uitvoerig en zeer gevarieerd programma begonnen onder commando van de heer P. Schols en voor de jongere dames- en meisjesgroepen onder leiding van Dini van Rossum.

Voor de kleinere jongens en meisjes waren vooral „We gaan uit” en „Matrozendans” een paar aardige nummers. De Lantaarndans, ook voor kleine meisjes, bracht een ietwat sprookjes-stemming en vormde een waardig slot van het eerste gedeelte van het programma. Ook na de pauze werd het verdere repertoire heel vlug afgewerkt. Bij de brug- en rekstok-oefeningen voor de oudere groepen dames en heren werden ook buitengewone prestaties van grote zelfbeheersing, veel durf en bovenmatige kracht geleverd. Verder dient nog het nummer Grondgymnastiek voor heren afzonderlijk vermeld te worden. Deze oudere heren vertoonden hiermede ook staaltjes van grote lenig- en behendigheid. Zonder aan de verrichtingen van iemand tekort te willen doen, mogen de acrobatische prestaties van J. Jacobs Gzn even apart vermeld worden. Met het attractieve en feërieke meisjesnummer „op het ijs” werd het veelzijdige programma beëindigd. Ten bate van het Toestellenfonds werd nog een verloting gehouden. Kapelaan J. A. J. Böhmer sprak nog een toepasselijk dankwoord en durfde na de vertoning van zo’n goed programma gerust veler belangstelling en daadwerkelijke steun voor Atilla verzoeken. Dini van Rossum mocht tenslotte bloemen in ontvangst nemen en P. Scholts kreeg ook nog een verrassing.

De emancipatie van de vrouw breekt ook in Houten door. Naast de oprichting van een damesafdeling treedt in 1950 de eerste vrouw in het bestuur van Atilla, Elly de Keyzer. Zij wordt penningmeester. Er komt ook een clubblad „Contact” geheten.

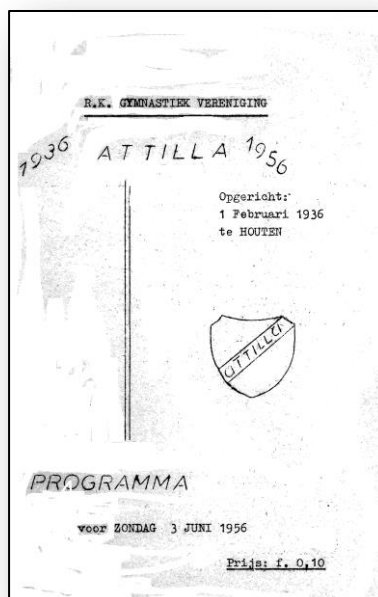
Het gaat goed met Atilla. In 1952 telt de vereniging 132 leden: 22 dames, 10 aspirant dames 35 meisjes, 17 heren, 14 aspirant heren en 36 jongens. De jaren daarna stijgt het leden aantal

gestaag. In 1955 zijn er al 204 leden.

Bij het verslag van de uitvoering in 1955 heeft de toenmalige secretaresse Bep van Lievenooen het volgende krantenbericht geplakt.

In 1956 bestaat Atilla 20 jaar. Dit wordt groots gevierd. Zaterdag 2 juni zijn er wedstrijden tussen Atilla en een aantal verenigingen uit de regio:

G.A.V.Y uit IJsselstein, Olympia uit Culemborg, R.A.P. uit Driebergen, V.I.O.S. uit Jutphaas, V. en L. uit Utrecht, in de toenmalige veilinghal.

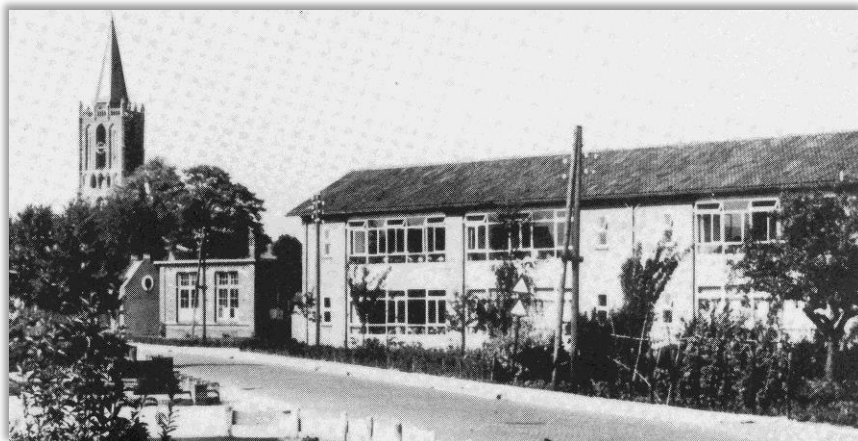
Zondag 3 juni wordt een heilige mis opgedragen waaraan alle verenigingen deelnemen. Daarna wordt er een mars door het dorp gehouden. De mars wordt muzikaal opgeluisterd door de RK.fanfare "Kunst naar Arbeid".

Na de mars volgt een zeer gevarieerde demonstratie van de alle gymnasten. Het programma staat vermeld in het programma boekje van de "R.K. GYMNASTIEK VERENIGING ATTILA".

P R O G R A M M A			
1. Opmars - Opening		10. Lintendans	Meisjes ATTILLA
2. Massale Vrije Oef.	Dames	11. Grondgymnastiek	Heren
3. Brug	Heren	12. Tiroler klanken	Adsp.Dames T.V.V. en ATTILLA
4. Stok - Oefening	Jongens ATTILLA	13. Ringen	Dames
5. Vrije Oefening	3e Prijswinnaar	14. Vrije Oefening	1e Prijswinnaar
6. Paardspringen	Dames	15. Paardspringen	Heren
7. Knotsoefening	Adsp.Dames T.V.V. en ATTILLA	16. Gecomb.Knots en Bal Dames T.V.V. en Oefening ATTILLA	
8. Rek	Heren	17. Prijsuitreiking wedstrijden	
9. Vrije Oefening	2e Prijswinnaar	18. Sluiting	

s' Avonds wordt het feest voortgezet met een bal in de veilinghal met medewerking van de "Goia Boys". Er wordt een loterij gehouden waarvan de hoofdprijs een stofzuiger is, een luxeartikel voor die tijd.

In 1957 wordt de nieuwe RK school gebouwd. De foto laat de achterkant zien aan de

Julianastraat. Links naast de school staat de oude gymnastiekzaal, die tot die tijd ingericht is voor twee leslokalen. Het ledental van Attila stijgt naar 255, mede doordat gehuwde dames het recht krijgen te

gymmen. Zestien dames beginnen onder leiding van Mevrouw van der Linden, die later opgevolgd wordt door Leo Vrooman en Diny van Rossum.

Je mag veronderstellen dat nu de nieuwe RK school, de Heilige Familie school, een feit is, Attila weer gebruik kan maken van de oude gymnastiekzaal. Uit het jaarverslag blijkt het tegenovergestelde

" Verder zijn er veel moeilijkheden gerezen in verband met de gymzaal.....Daardoor ook zit de vereniging op een tamelijk dood spoor. Maar een heel klein lichtpuntje in de duisternis is er al te constateren. Er wordt hard gewerkt om de gymzaal van de R.K. school te krijgen," zo staat er in het jaarverslag van 1957.

Een jaar later stelt het bestuur voor om de contributie met 50 procent te verhogen. Die verhoging was nodig om de onkosten van de nieuwe gymzaal te kunnen dekken. Helaas houdt hier de geschiedschrijving op. Er zijn vanaf 1958 tot 1965 geen verslagen of notulen te vinden. We zijn over die periode afhankelijk van mondelinge overleveringen en van wat er aan berichten in de krant staat.

Rond 1962 komt de gymnastiekzaal weer vrij en wordt door eigen leden weer gebruiksklaar gemaakt voor de gym. Maar de lol is van korte duur, want de vereniging is genoodzaakt zich op te heffen.

Wat is er gebeurd?

In het Utrechts Nieuwsblad vertelt Jan van Impelen het volgende verhaal.

In 1962 werden er nieuwe leslokalen voor de r.k. lagere school gebouwd.

WATER OVER VLOER

„De gymnastiekzaal kwam weer vrij en met eigen mensen maakten wij deze weer gebruiksklaar voor de gym. Maar toen op een dag midden in de winter stonden wij ineens voor een gesloten deur compleet met hangslot. Dat was het werk van de toenmalige burgemeester. Oorzaak hiervan was de in die tijd bestaande tafeltennisvereniging. Die vonden de vloer te glad en gooiden er toen maar 'n paar emmers water overheen. En dat pikte de gemeente, waarvan de zaal inmiddels eigendom was geworden, niet. Bij Ossendrijver konden wij niet meer terecht, zodat de gymnastiekvereniging wegens gebrek aan accommodatie noodgedwongen moest worden opgeheven op dat moment”, aldus vertelt Jan van Impelen teleurgesteld.

Maar na drie jaar was en werd de zaal van gemeentewege onderhanden genomen. „Ik werd toen bij de burgemeester geroepen die het verzoek deed de gymnastiekvereniging weer op te richten”, aldus Jan van Impelen, „maar ik weigerde botweg. Jullie hebben de vereniging afgebroken

en jullie zien maar dat die weer wordt opgericht”, was het antwoord.

HEROPGERICHT

Maar toen werden ook de andere vroegere bestuursleden bij elkaar geroepen mét nog enkele nieuwe enthousiaste bewoners, zoals Nederveen en de Laat, en de gymnastiekvereniging herrees als algemene vereniging. „De zaal werd ons toen volledig toegewezen, zodat wij ook de volledige verantwoording ervoor konden nemen”. Het enige nadeel van de omzetting van de vroegere r.k.-vereniging in een algemene vereniging vind Jan van Impelen, dat de landelijke organisatie waarin zij nu zitten, zo groot is, waardoor een vereniging als „Attila”, die nu eenmaal geen landskampioenen onder zijn leden heeft, nauwelijks meetelt.

13 september 1965

Heroprichtingvergadering.

„Vijf personen hebben zich voorlopig beschikbaar gesteld om in Houten een gymnastiekvereniging op te richten. Aanleiding hiervoor is het gereedkomen van de nieuwe gymnastiekzaal”, aldus de notulen.

Het voorlopig bestuur bestaat uit: J.C. van Impelen, J.C.Sturkenboom, A.J.

Stuart, W.C. de Laat en C. Nederveen.

Via de drie toenmalige lagere scholen wordt een formulier verspreid waarmee de schoolkinderen zich kunnen aanmelden als lid van Attila. Wordt vervolgd.

Attila 75 jaar deel 3

Na de heroprichting vergadering van 1965 gaat het bestuur voortvarend te werk. In de zestiger jaren wordt veelvuldig vergaderd. Er komen statuten en een nieuw huishoudelijk reglement. De juridische aspecten van besturen van de vereniging worden bestudeerd en dat resulteert in een bestuursvorm van de vereniging met rechtspersoonlijkheid. Er is goede berichtgeving via de media. De nieuwe gymzaal wordt officieel geopend op 2 april 1966.

Tal van dingen zijn inmiddels aangeschaft zoals een verbanddoos, een tamboerijn, een pick-up, met als klap op de vuurpijl een heuse trampoline. Deze mag in het begin alleen gebruikt worden voor leden ouder dan 17 jaar. De vereniging krijgt een nieuwe vlag, een nieuw uniform en embleem. Er komt onder de naam van Attila een volleybal groep en een afdeling veteranen voor heren. Naast het organiseren van onderlinge wedstrijden, demonstraties en wedstrijden, doet de vereniging mee aan de avondvierdaagse en aan Koninginnedag activiteiten. Kortom, de vereniging doet het goed.

Judo bij Attila 1972 tot en met 1980.

Judolessen

HOUTEN — Na de zomervakantie wil de Houtense gymnastiekvereniging „Attila” starten met judolessen.

Met de voorbereiding is zowel tijd als geld gemoeid, zodat de vereniging graag vooraf een idee wil krijgen hoe groot de interesse hiervoor is.

Gezien de belangstelling, die overal voor deze sport bestaat moet het mogelijk zijn ook in Houten enige groepen te formeren. Belangstellenden wordt daarom verzocht zich zo spoedig mogelijk op te geven bij de secretaris van „Attila”, de heer C. Nederveen, tel. 03403-1407.

Bericht uit "Het Trefpunt".

Begin 1972 komt van enige ouders in Houten het verzoek aan het bestuur voor het opstarten van judo bij gymnastiekvereniging „Attila.” Judo is door de geweldige resultaten van Anton Geesink een zeer populaire sport aan het worden.

De toenmalige bestuursleden bekijken dit verzoek serieus en zij krijgen medewerking van de gemeente in de vorm van een krediet voor aanschaf van judomatten ter waarde van 3.500 gulden. Een hele investering voor de vereniging voor uitbreiding met een sport die eigenlijk niets met gymnastiek te maken heeft.

Lex van Heumen uit Houten heeft zich beschikbaar gesteld als judotrainer. Hij geeft al jaren les bij jeugdcentrum Jong Utrecht. Op een klein artikeltje in de krant komen heel veel aanmeldingen bij de toenmalige secretaris de heer C. Nederveen binnen en zo kan na de zomervakantie van 1972 begonnen worden met de judolessen. Vanaf het begin is het een succes.

Judoles voor volwassenen in de oude gymzaal aan de Koningin Julianastraat.

In een zeer goede harmonie heeft Lex van Heumen binnen de gymnastiekvereniging judolessen voor de jeugd én volwassenen in Houten gegeven. Op een gegeven moment is het aantal judoka's ruim honderd! De judoka's zijn als lid van Attila lid van de gymnastiekbond. Dit is een belemmering voor de judoka's. Om verder te komen in de judosport moet je aangesloten zijn bij de judobond.

Het wordt eind jaren zeventig duidelijk, dat het voor iedereen beter is, als de afdeling judo op eigen benen komt te staan. Lex van Heumen weet snel een aantal mensen enthousiast te maken om het bestuur te gaan vormen van de op te richten judovereniging "Groot Houten".

Lex van Heumen, met bril, geeft les aan volwassen heren.

Uitreiking van de gele band aan de heren de Geest, van Impelen en Ederveen.

Samen met de bestuursleden van "Attila" de heren Van Impelen, Nederveen en De Geest is ruim een jaar uitgetrokken om van de afdeling judo op een verantwoorde wijze een zelfstandige vereniging te maken. Dit valt mooi samen met de opening van de nieuwe sportzaal De Lobben/Den Oord, waar de judo haar oefenruimte krijgt. De drie bestuursleden van Attila, die zich zo ingespannen hebben voor het judo, ontvangen bij de officiële oprichting van judovereniging "Groot Houten" uit handen van judoleraar Lex van Heumen een ere graduatie, de gele band.

Majorettes bij Attila

Een trend in die tijd is het voor meisjes om in groepsverband te lopen, te marcheren en dansen, al dan niet begeleid door een fanfare, harmonie of drumband. Daarom start Attila begin jaren zeventig een afdeling majorettes.

De majorettes onder aanvoering van miss majorette Erna Steijvers.

Atila's majorettes in Frankrijk

HOUTEN — Na een voorspoedige en zonnige busreis, begeleidt door het bestuur en in aanwezigheid van vele ouders, maakten de majorettes zich om 14.30 uur gereed om aan deze grote voorjaarscarnavalsoptocht het Franse Amiens deel te nemen.

Naast vele muziekkorpsen o.a. uit Duitsland en ook de koninklijke harmonie uit 's-Hertogenbosch, waren er vele majorettenkorpsen, vooral uit Frankrijk.

Toen de majorettes hun plaats als no. 7 innamen werden zij wel enigszins beduusd door de geweldige show waarmee deze korpsen hun plaats in de optocht innamen. Precies om 15.00 uur ging deze ruim twee uur durende optocht van start.

Even was het wennen voor de majorettes aan de in de straten van Amiens vier à vijf rijen dik staande toeschouwers, aan de regen van confetti, aan het verlangen van dit publiek dat doorlopend show wilde zien.

Met begeleiding van de Ferry Stars onder leiding van tamboermaitre J. Vonk gingen de majorettes de concurrentiestrijd aan met de andere korpsen om de gunst en het applaus van het Franse publiek.

Met een steeds groeiende zekerheid presenteerde zij zich na een tocht van ruim twee uur voor de tweede maal voor de eretribune om daar zoals de andere korpsen een show te geven, een daverend applaus was ook daar de beloning. Ontspannen een breed front makend met de Ferry Stars, marcheerden de majorettes, aangevoerd door J. Vonk en miss majorette E. Steijvers, deze geïnspireerd en aangestoken door het applaus dat de hoog geworpen tamboermaitre-stok van J. Vonk steeds weer deed opklateren, wierp ook haar stok vele malen omhoog, terug door de straten van Amiens naar het vertrekpunt.

Het was een verre reis, maar de moeite waard.

Bestuur gym. ver „Atila”

Het enthousiasme is groot. Er wordt regelmatig in en buiten Houten opgetreden in shows en marsen in Buren, Maarssen, Geldermalsen en Medemblik. Er komen zelfs uitnodigingen uit Duitsland, Oberhausen en Düsseldorf, uit Frankrijk, Amiens en Parijs. Het is daarom niet verwonderlijk dat het aantal majorettes toeneemt tot ruim zestig. De groep wordt zo groot dat er besloten wordt een afdeling mini's te vormen.

De mini's

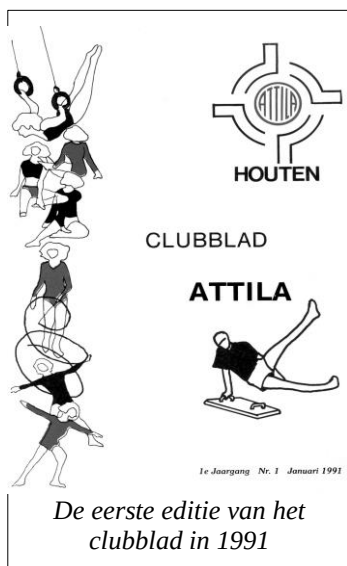
De toenmalige carnavals vereniging, de "Geinschoppers" in Houten wordt altijd geëscorteerd door een selectie van majorettes die dan als dansmarieke fungeert.

De Geinschoppers met Prins Willem II, Bonaparte

Jenny en Piet Schaar zijn vanaf het begin tot het eind actief betrokken geweest bij de majorettes. Op een gegeven moment is het fenomeen majorettes weer verdwenen. Zo langzamerhand doet een ander verschijnsel zijn intrede, de Jazzgymnastiek. Daarover de volgende keer.

Attila 75 jaar deel 4

Houten is in het laatste kwart van de vorige eeuw ontzettend uitgebreid. Van het dorpse karakter is weinig overgebleven. Vroeger kende iedereen elkaar, ons-kende-ons. Houten is een stad geworden met ongeveer 50.000 inwoners. Deze ontwikkeling is aan Attila niet voorbijgegaan. Het aantal leden stijgt tot 700. Door de toename van het aantal leden wordt de zaal op de koningin Juliana straat te klein. Met de groei wordt de accommodatie in de loop der jaren uitgebreid met Klavertje Vier, De Bijenkorf, Den Oord, De Plantage en de Vlinder.

Wie had dat vijfenzeventig jaar geleden kunnen bedenken? Attila is altijd met die tijd meegegaan.

Jazz-ballet

Zo ontstaat er in de jaren tachtig een afdeling Jazzballet. Onder leiding van Marian van Hengel is deze nieuwe vorm van beweging bij Attila op de kaart gezet. Twaalf jaar is zij leidster geweest. In haar afscheid woord schrijft ze:

"Ik heb het altijd met plezier gedaan, al was het voorbereidende werk wel eens eenzaam. Als de les dan toch tot stand kwam en in de smaak viel, dan gaf me dat een kick, dan kon ik weer verder."

Marian Jacobs, een leerling van haar, zegt

" In de jaren 80 begon Attila ook met jazz-lessen onder leiding van Marian van Hengel. Dit vond ik helemaal geweldig. Heerlijk, dat dansen op moderne muziek. Met de dames groepen hebben we altijd veel dans plezier gehad tijdens de lessen en tijdens de optredens die we mochten verzorgen. Gecoacht door Marian volgde ik de opleiding tot jazz leidster bij de KNGU en snel nam ik een dames les van haar over. Na het behalen van mijn bevoegdheid in 1986 ben ik toen, op verzoek van Attila, begonnen met het geven van jazz lessen aan kinderen."

Wie herkent zichzelf?

In 1992 doen Miranda van Elk en Christel van de Gun bij Attila hun intrede. Onder hun leiding stijgt het niveau van het jazz ballet in Houten. In 1994 krijgt Attila in de Bijenkorf nieuwe spiegels.

Er komt in het clubblad een vaste rubriek onder de naam "Jazzflash" waarin alle dans informatie gegeven wordt.

"...Jazz dans is een volwaardige dans discipline, waar je niet alleen danspassen leert, maar ook een stuk vorming meekrijgt zoals muzikale ontwikkeling, expressie van je zelf door beweging....", aldus Miranda van Elk.

In 1995 behaalt een meisjes Jazz dans groep onder leiding van Christel in Nederweert het Nederlands kampioenschap.

De Jazz dans wordt steeds populairder wat blijkt uit de grote toeloop van meisjes voor deze vorm van dansen.

" Ik zag het ook echt een beetje als mijn eigen afdeling. De donderdag werd me al snel te veel. Ik woonde inmiddels in Amsterdam en het was te gek om voor 1 uur naar Houten te komen. Deze groep ging Miranda doen, maar de zaterdag bleef en groeide gestaag door. Op een gegeven moment startten we al om 9.30. Er kwamen peuter en kleuter lessen en op vrijdag avond selectie groepen bij. We deden regelmatig mee met dans wedstrijden en wonnen dan ook best wel eens iets, wat de groepen ook een enorme boost gaf. En natuurlijk deden we ook mee aan de shows van Attila zelf, wat een happening iedere keer weer", aldus Christel van de Gun

Naast de reguliere lessen wordt er van alles georganiseerd. Zo worden de Attila danseressen in de gelegenheid gesteld om tijdens de vakantie een week lang te dansen bij de nationale ballet academie in Amsterdam. Er worden workshops georganiseerd voor moderne dans, streetdance, show musical en tea-bo, maar ook voor klassiek ballet. Er zijn gastoptredens van sommige groepen in en buiten de regio. Er zijn demogyjada's en er is de grote voorstelling in het theater "De Kom" in Nieuwegein. Een Jazzdansvoorstelling van Attila-Jazz waarin tweehonderd danseressen, zangeressen en muzikanten optreden.

Maar in 2001 krijgt de Jazzdans een terugval. Voorzitter Dick Jansen zegt in het jaarverslag van 2004:

"Het Jazz-ledental neemt helaas niet toe. De positie van Jazz is lastig door alle concurrentie op jazz-gebied in Houten."

Ditje Schipper en Patricia van de Kramer en later Saskia van Zon gaan de kar verder trekken. Zij geven jaren les bij Attila, Ditje al vanaf het eerste uur. Ze heeft nog les gehad van Marian van Hengel en is bevoegd met een KNGU-licentie. En ziede Jazzdans laat weer van zich horen.

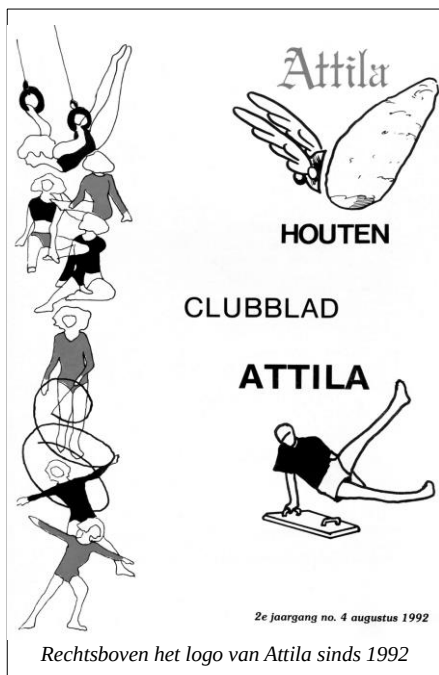

Jazz-afdeling doet mee aan de kerstshow My Motion.

Maar toch moet de selectie groep in 2008 worden opgeheven. De groep is te klein omdat een aantal meisjes moet afhaken vanwege studie.

Er dansen vanaf dat moment vier groepen recreatief in "De Plantage", een gymzaal in Houten-Zuid, in de leeftijd van vier tot en met dertien. In de zomer van 2010 valt het besluit definitief te stoppen met de jazzafdeling.

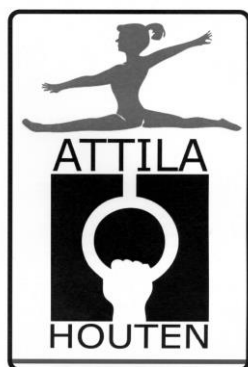
Naast bestuurlijke zaken zijn er in de vereniging veel andere zaken te regelen, te veel voor het dagelijks bestuur. Daarom zijn er verschillende commissies in het leven geroepen.

Technische commissie

De leden van deze groep geven les aan de selectie en recreanten groepen. Zij regelen de "technische" zaken, zoals oefenstof, coaching, selectie en geven feedback aan het bestuur.

Gymnastiek en turnvereniging

in beweging sinds 1936
December 2010

De kft van het clubblad sinds december 2010

Activiteitencommissie

Deze enthousiaste club mensen vergadert vijf keer per jaar en organiseert allerlei activiteiten zoals het Sint Nicolaas bezoek, de avondvierdaagse, onderlinge wedstrijden, demonstraties op Koninginnedag, reünie voor de gymnastrada deelnemers, familie puzzeltochten, rommelmarkten, trampoline festijn, sponsor loop, zomerkamp, survival kamp, collecte Jantje Beton, de Grote Club Actie etc.

Gymnastiek en jazzdansvereniging

in beweging sinds 1936

Februari 2006

De kft van het clubblad sinds 2006

Redactie clubblad

Het Attila clubblad verschijnt sinds 1991 vijf keer per jaar.

Via dit orgaan worden de leden op de hoogte gehouden van bestuurszaken, wedstrijden, trainingen, roosters, contributie, kleding. Er zijn vaste rubrieken van de jazz, de technische en activiteiten commissie. Er is een rubriek voor de kinderen en er wordt verslag gedaan van alle activiteiten.

Wat opvalt bij het lezen van statuten en reglementen en clubbladen is dat je jarenlang dezelfde namen in bestuur en commissies tegenkomt, maar daarover in het volgende nummer meer.

Attila 75 jaar deel 5

Attila draait, zoals bij alle verenigingen, op het enthousiasme van vrijwilligers, mensen die bevlogen zijn van idealisme en alles doen voor hun club. In de vorige aflevering over de geschiedenis van Attila werd daar al aan gerefereerd. In deze editie wordt hier wat langer bij stilgestaan.

Je kunt de geschiedenis van Attila niet bespreken zonder vermelding van personen die onlosmakelijk met de geschiedenis van de vereniging verbonden zijn.

Allereerst noemen we de persoon van **Jan van Impelen**.

Als jochie kwam Jan bij Attila en is daar nooit meer weggegaan. Eerst als actief lid en later, tot zijn vijftigste jaar, als recreant bij de senioren. Al vroeg trad Jan toe tot het bestuur, eerst secretaris en daarna voorzitter. De laatste functie heeft hij ruim 35 jaar vervuld en hoe. Hij stond met Attila op en ging er mee naar bed. Jan heeft de club armen en benen gegeven. Onder zijn bezielende leiding groeide het ledenaantal spectaculair. Hij was niet alleen een goed bestuurder, maar was nooit te beroerd om klusjes op te knappen of te rijden naar wedstrijden. Regelmatig zag je hem in de gymzaal en toonde daar zijn interesse. Als er problemen waren loste Jan die altijd op. Hij was in moeilijke

tijden de rots in de branding. Zonder hem was Attila nooit geworden wat het nu is. Zijn plotselinge overlijden in 1986 sloeg in als een bom. Het verlies door zijn dood leek onoverbrugbaar. Hoe moest de vereniging nu verder zonder Jan van Impelen. Toch is dat gelukt, mede door zijn inspirerende voorbeeld. Jan kan trots op zijn Attila zijn.

Diny van Rossum, juffrouw Diny.

Wie kent haar niet?

Zelf is ze actief lid geweest van Attila en heeft les gehad van Piet Schols en Leo Vrooman. Wanneer ze begonnen is met lesgeven weet ze niet meer precies, maar uit een krantenknipsel van 1955 blijkt dat Diny van Rossum al leiding geeft aan dames en meisjesgroepen. In de jaren daarna volgt ze een cursus voor gymdocente die haar de bevoegdheid geeft les te geven in het lager beroepsonderwijs. Ze is niet het onderwijs ingegaan. Gelukkig voor Attila, want wat heeft de vereniging plezier aan deze leidster beleefd. Met name de meisjes en dames zullen zich haar als een lieve, enthousiaste en bevlogen juffrouw herinneren. Honderden meisjes en dames hebben les van haar gehad, vanaf 9 tot in de zestig. Voor haar was het devies "meedoen is het belangrijkste", waarbij naast het recreatieve het competitieve alle aandacht kreeg.

Vele Houtense dames hebben onder haar leiding op hoog niveau geturnd en maakten deel uit

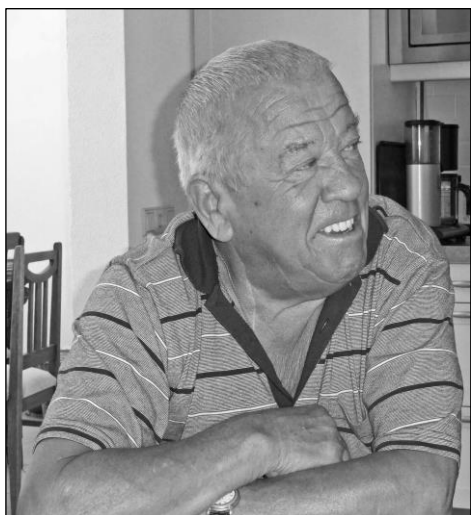
van wedstrijd groepen. Er werd hard getraind, zelfs op zondagen.

Als je Diny niet aantroft in haar winkel die ze met haar broer runt, dan was ze in de gymzaal. Tot 1987 is Diny als leidster bij Attila gebleven. Ze vond het welletjes na ruim dertig jaar. En ook nu weer dacht men bij Attila hoe het nu verder moest zonder Diny. Toch is dat gelukt, mede door haar inspirerende voorbeeld. Diny kan trots zijn op haar Attila.

Het trio Jacobs, Riet, Jan en Lia.

Wie kent ze niet?

De naam Jacobs is een bekende Houtense naam, althans in het oude Houten. In alle verenigingen komen we de Jacobsen tegen, ook bij Attila. Het is een apart soort, maar deze driedie halen we eruit en bespreken we nader. De twee zusters en een broer zijn van af het moment dat het kon lid van de gymnastiekvereniging geworden en ze zijn nooit meer bij Attila weggeweest.

Jan was ongeveer 12 jaar toen hij lid werd. De oorlog was voorbij. Attila was gedurende de oorlogsjaren ondergedoken en begon weer schoorvoetend aan een doorstart. De vereniging had op dat moment niet de beschikking over een gymzaal. Die werd als klaslokaal gebruikt. Jan herinnert zich nog goed dat de er toen werd gegymd in de feestzaal van "de Roskam" of op de deel van de boerderij van "Willem de Zwijger" op de Houtense Wetering.

Jan is tot zijn vijftigste actief lid geweest van Attila. Zelfs op momenten dat het met de heren niet zo goed ging bleef Jan turnen. Op een gegeven moment was hij de enige heer. Dat deed Jan niet. Hij deed gewoon met de dames mee. Toen Attila een judo afdeling kreeg werd Jan judoka.

In 1955 werd Jan bestuurslid, penningmeester. In die tijd werd de contributie elke maand aan huis opgehaald, een

tijdrovend karwei, vooral voor Jan, want hij had de zorg op zich genomen voor de buitenwijken, ver in de polder, zelfs in Schalkwijk en 't Goy. Eerst op de fiets en later op de brommer ging Jan met de ledenlijst op pad voor de vereniging. Hij werd op die tochten regelmatig getraakteerd op een kopje koffie met een boeren- oogst- koek. Hij had daardoor goed contact met de leden en functioneerde als vraagbaak. Minder leuk was het bezoek aan de wanbetalers, maar dat kwam niet zo vaak voor. Thuis werden de centen geteld en de lijsten van de andere contribuanten gecheckt en bijgewerkt. Het geld werd keurig in een kistje bewaard. Ook ging Jan de vergoedingen aan de leiders en leidsters persoonlijk uitbetalen. Jaren is Jan penningmeester geweest. Nu zit hij nog steeds in het bestuur en vervult hij allerlei werkzaamheden en klusjes. Actief sporten zit er voor hem niet meer in. Zijn heup laat dat niet toe, maar zijn inzet voor Attila is onverdroten.

Tijdens het gesprek met Jan wordt hij regelmatig onderbroken of aangevuld door zijn zusters Riet

en Lia. Daaruit blijkt hun betrokkenheid met de vereniging. Zij hielpen hun grote broer met het tellen van het contributie geld en het bijhouden van de lijsten. De liefde voor de club werd hun met de paplepel ingegeven.

Als jong meisje was Riet al bij Attila betrokken. Voor meisjes was er in die tijd in Houten alleen de gymnastiekvereniging. Jarenlang was zij actief lid en is nog steeds ze betrokken bij de gehuwde dames van de woensdagavond en gaat mee met het uitje van de laatste les van het seizoen.

Zij herinnert zich nog goed het moment waarop Jan van Impelen in 1982 bij haar thuis kwam met het verzoek het secretariaat van Attila op zich te nemen. Riet voelde daar eigenlijk niets voor.

"Dat kan ik niet, daar heb ik geen kaas van gegeten. Daar ben ik niet voor opgeleid....."was haar antwoord.

Maar Jan zei dat ze dat wel kon en wist haar over te halen. Hij beloofde haar te zullen helpen en zie tot 1999 heeft ze zich met volle energie van haar taak gekweten.

Lia, de jongste telg uit het geslacht der Jacobsen. De liefde voor de club was haar dus ook met de paplepel ingegeven. Zij werd in 1959 lid van Attila, maar daar bleef het niet bij. Zij rolde spelenderwijs in het ambt van leidster/trainer bij Attila. Eerst was ze assistente, hulpje bij Diny van Rossum en in 1965 stond ze op jeugdige leeftijd alleen voor de groep en daar staat ze nog steeds. Ze heeft jaren lang vier tot vijf dagen in de week uren achtereen per dag lesgegeven aan allerlei groepen, meisjes, selectie, recreatief, gehuwde dames. Ze was zo bevlogen van Attila, dat de passie voor de club oversprong op haar man Frans Warmerdam, hij is jaren leider geweest van de jongens, en op haar dochter Miranda. Zij draaide met moeder Lia mee en vond het lesgeven zo leuk dat ze naar de pedagogische academie ging. Miranda haalde later de licentie voor topturnen en trad in de voetsporen van moeder Lia. Je kunt met recht zeggen, zo moeder, zo dochter. Nu doen Miranda en Lia het samen, maar zijn de rollen omgekeerd. Lia assisteert haar dochter.

Jan van Impelen, Diny van Rossum, Jan, Riet en Lia Jacobs, de coryfeeën van Attila. Ze moesten even apart vermeld worden.

En dankzij de enorme inzet van zovele hier niet vermelde vrijwilligers bestaat Attila 75 jaar.

Hartelijk gefeliciteerd met dit jubileum.

Wim Boon